

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/101/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114212159
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114212159.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Advocate, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: N. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXXX, o vymozenie sumy 122 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 12. januára 2016 č. k. 10Er/458/2014-14 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 2 písm. a), § 25 ods. 1, 2 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem ustanovení všeobecných obchodných podmienok, na ktoré sa odôvodnenie rozsudku odvoláva, aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Uviedol, že v posudzovanej veci sa oprávnený domáha návrhom vykonanie exekúcie vymozenie dlžnej sumy na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave. Rozhodcovská doložka je obsiahnutá vo Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v bode 15. Predmetnú formuláciu oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom vzťahu je neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Svoj názor súd prvého stupňa oprel o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o možnosť ovplyvniť zmluvné podmienky, ale aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Súčasťou úverovej zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru, kde obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený, dlžník mohol len zmluvu prijať ako celok alebo odmietnuť. Ťažko možno predpokladať, že si dlžník - spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie, konkrétne na ktorý súd - rozhodcovský alebo prvostupňový - veriteľ podá žalobu v prípade neplatenia záväzku. Podľa názoru súdu prvého stupňa uzatvorenie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS. Na základe uvedeného dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej rozhodcovskej

zmluve je neprijateľnou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie viazaný a táto je v rozpore príslušnými ustanoveniami najmä § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanoveniami smernice 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Na základe vyššie uvedených skutočností mal súd prvého stupňa za to, že boli splnené podmienky na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, spočívajúcim v prekročení rámca preskúmvavej činnosti zverenej zákonom č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov a v jeho nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Zdôraznil, že formálne preskúmvavanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 Zákona o rozhodcovskom konaní a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. V tejto súvislosti poukázal na nález ÚS SR 5/2000. Namietal, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Okrem toho vytkol aj neúplné zistenie skutkového stavu veci súdom prvého stupňa. K uvedenému poukázal na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov formou samostatného právneho úkonu, a to na samotnej listine. Uznaním pritom, že v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka poukázal na odôvodnenie zákonodarcu, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci zastal názor, že konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

Odvolaciemu súdu bolo v priebehu odvolacieho konania doručené podanie súdneho exekútora zo dňa 22. 01. 2016 (doručené dňa 03. 02. 2016), ktorým predložil podanie oprávneného označené ako „Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ust. § 243f ods. 1 Exekučného poriadku“. V podaní uviedol, že všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú byť špecifikované v ust. § 39 ods. 4 EP sú uvedené v časti odôvodnenia rozhodcovského rozsudku (exekučného titulu), na podklade ktorého je navrhnutý výkon tejto exekúcie. Všetky skutočnosti sú známe taktiež súdnemu exekútorovi a súdu, ktorému bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie žiadosti na vykonanie poverenia doručená. Zdôraznil, že exekučný titul bol vydaný ako dôsledok riadne vykonaného súdneho konania pri dodržaní všetkých zásad spravodlivosti. Skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným sa stali predmetom dokazovania a strany sporu voči nim mali možnosť uplatňovať akékoľvek relevantné námietky. Exekučný titul bol v dôsledku uvedeného výsledkom riadne vedeného sporového konania, okrem iného aj s prihliadnutím na existenciu neprijateľných podmienok, obmedzení alebo neprípustnosti použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi. Vzhľadom k uvedenému sú všetky potrebné dôkazy založené v exekučnom spise. Oprávnený navrhol, aby súd bez odkladu rozhodol o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie.

Sudkyňa súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 OSP vyjadrila tak, že odvolaniu oprávneného nemieni vyhovieť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu spisu vyplýva, že oprávnený svojím návrhom spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, dňa 12. 02. 2014 požiadal

súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o vykonanie exekúcie voči povinnému na vymoženie sumy 122 eur s príslušenstvom. Za exekučný titul označil Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., spisová značka SR 11935/11 zo dňa 02. 04. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14. 05. 2012 a vykonateľnosť dňa 17. 05. 2012. Vyššie označený súdny exekútor doručil dňa 17. 04. 2014 súdu prvého stupňa žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s prílohami. Následne súd prvého stupňa vo veci rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a

právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvého stupňa ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvého stupňa, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

Vychádzajúc z obsahu spisu, zmluvu o úvere zo dňa 27. 04. 2010 súd prvého stupňa správne posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú a správne na ňu aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch.

Rovnako ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Okrem toho rozhodcovská doložka je vsunutá medzi ostatné podmienky, drobným ťažko čitateľným písmom. Navyiac odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru nebola platná ani z dôvodu, že nebola zachovaná jej písomná forma, pretože rozhodcovská doložka nebola obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd námietky oprávneného uvedené v odvolaní, považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Záverom odvolací súd uvádza, že s poukazom na podanie oprávneného označené ako „Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ust. § 243f ods. 1 Exekučného poriadku“, toto neobsahuje žiadne nové a rozhodujúce skutočnosti, ktoré by zavázili pri závere odvolacieho súdu v tom smere, že ďalšie vedenie exekúcie by bolo v súlade so zákonom. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa pokiaľ ide o skutočnosť, že rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci rozhodovať, a to vzhľadom k tomu, že nebola platne a individuálne dojednaná uzavretá rozhodcovská zmluva, ktorá mala právomoc rozhodcovského súdu podľa tvrdení oprávneného založiť, a teda právomoc tohto rozhodcovského súdu nebola založená. S poukazom už na vyššie uvedené skutočnosti ide teda o nulitný právny akt, ktorý nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, a to ani z formálnej ani z materiálnej stránky. Vzhľadom k tomu, že sa oprávnený odvolal na skutočnosti uvedené v odôvodnení rozhodcovského rozsudku, potom odvolací súd musí konštatovať, že na všetky tieto skutočnosti súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd už prihladol, čo v závere viedlo exekučný súd k rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia a odvolací súd k potvrdeniu vecnej správnosti takéhoto uznesenia.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že povinnému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v tomto štádiu konania mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.